

## СЕКЦІЯ 1

### *Національний та міжнародний досвід і напрями розвитку бухгалтерського обліку як науки та практичної діяльності*

УДК 657:004-044.372

**Потривасва Н.В.**, д-р екон. наук., професорка, професорка кафедри обліку і оподаткування

**Дубініна М.В.**, д-р екон. наук, професорка, завідувачка кафедри обліку і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

#### **МІЖНАРОДНІ ТЕНДЕНЦІЇ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЇХ ЗАПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЯХ**

*Ключові слова: цифровізація, облік, хмарні технології, кваліфікація бухгалтерів.*

Розвиток цифрових технологій в ринковому середовищі є одним з визначальних факторів економічного зростання країни, позитивно впливає на підвищення ефективності, результативності, покращення якості життя громадян у економічних, соціальних та особистих сферах діяльності. В Україні процес цифровізації усіх сфер діяльності затверджений на законодавчому рівні. Цифровізація економіки та розвиток інноваційної діяльності в Україні тривають навіть в умовах воєнного стану. Це важливий процес, оскільки автоматизація обліку призводить до підвищення ефективності підприємства, зниження витрат та часу на виконання облікових операцій, своєчасного надання необхідної інформації менеджерам та власникам компаній. Використання новітніх технологій дозволяє зберігати дані в електронному вигляді, що знижує ризик втрати інформації.

У нинішніх умовах ведення господарства під час воєнного стану в Україні цифровізація бізнес-процесів, зокрема обліку, стає ефективним способом організації роботи, допомагає вирішити проблему зайнятості населення та зберегти економічну стабільність країни [1;2]. Цифровізація обліку передбачає інтеграцію інформаційних технологій, таких як хмарні сервіси, штучний інтелект, блокчейн та Інтернет речей (IoT). Хмарні технології забезпечують зберігання даних на віртуальних серверах, що дозволяє здійснювати доступ до інформації з різних пристроїв та локацій. Це не лише оптимізує витрати на апаратне забезпечення, а й спрощує процес електронного документообігу. Відомими постачальниками хмарних послуг є компанії, такі як KashFlow [3], FreeAgent [4] та українська компанія GigaCloud [5]. Навіть за умов відчутного осучаснення підходів до організації бухгалтерського обліку питання безпеки даних все одно залишається актуальним. Роботизована автоматизація процесів (RPA) є прикладом впровадження новітніх технологій в облікову практику [6]. Це призводить до зменшення ймовірності помилок та істотного скорочення часу на обробку даних. Аутсорсинг також виступає важливим компонентом цифровізації облікових систем, знижує витрати на утримання внутрішніх бухгалтерських відділів, забезпечує доступ до висококваліфікованих спеціалістів, дозволяє зосередитися на основних бізнес-процесах та адаптувати обсяг бухгалтерських послуг відповідно до змін у бізнес-середовищі [7].

Сучасні тенденції цифровізації обліку поширюються по всьому світу, відзначаючи впровадження нових технологій та рішень у різних країнах. Наприклад, у США активно використовується автоматизація облікових процесів через впровадження ERP-систем, що дозволяє компаніям оптимізувати фінансові процедури [8]. У Великобританії спостерігається тенденція до переходу на хмарні платформи для зберігання та обробки фінансових даних, що робить доступ до них більш зручним та економічним [9]. В Естонії блокчейн став основою для прозорості у фінансових операціях, адже країна першою почала використовувати цю технологію в державних послугах, включаючи бухгалтерський облік [10]. Австралія демонструє зростаючу популярність мобільних додатків для бухгалтерії, що дозволяє малим підприємствам управляти своїми фінансами в будь-якому місці [11]. Ці тенденції свідчать про те, що цифровізація бухгалтерського обліку стає важливою складовою сучасного бізнесу в різних країнах, покращуючи ефективність та прозорість фінансових процесів.

В процесі цифровізації обліку в Україні існує ряд перешкод, таких як недостатня автоматизація та функціональність інформаційних систем. Висока вартість хмарного програмного забезпечення та нерегулярний доступ до Інтернету під час війни додають проблем. Ризики, пов'язані з безпекою зберігання даних клієнтів, також значні, оскільки зростає кількість кібератак. Для протидії хакерським атакам необхідно запроваджувати законодавчі регулювання та активно розвивати методи боротьби з кіберзагрозами. Загалом перешкоди цифрової трансформації в Україні можна поділити на три групи: інституційні, інфраструктурні та системні. Інституційні фактори включають фрагментовану систему нормативно-правового забезпечення та відсутність механізмів для впровадження регламентів і підзаконних актів. Інфраструктурні недоліки ускладнюють реалізацію цифрових інновацій, зокрема нерівність у доступі до цифрових технологій та недостатнє покриття сучасною цифровою інфраструктурою. Системні фактори включають недостатню освіту фахівців, брак кваліфікованих кадрів та відсутність сприятливого інвестиційного клімату. Низький рівень кваліфікації бухгалтерів є однією з ключових перешкод для успішної цифровізації. Навчальні програми повинні включати вивчення сучасних методів обліку, знання про цифровий аудит та використання нейронних мереж тощо. Бухгалтери повинні вміти використовувати сучасні технології, інформаційні платформи та сервіси, створювати, модифікувати та вдосконалювати цифровий контент, а також знати про нормативно-правові аспекти авторського права та політики рецензування.

Отже, цифровізація обліку є важливим фактором підвищення ефективності та конкурентоспроможності підприємств. Використання новітніх інформаційних технологій дозволяє автоматизувати рутинні операції, знизити ризики помилок, забезпечити оперативний доступ до даних та підвищити прозорість облікових процесів. Впровадження сучасних технологій вимагає спеціалізованих знань, певних капіталовкладень та відповідної інфраструктури, що в умовах воєнного стану може бути перешкодою для українських підприємств. Незважаючи на труднощі, цифровізація обліку є необхідною умовою для розвитку бізнесу в сучасних умовах та забезпечення сталого економічного зростання країни.

**Список використаних джерел:** 1. Potryvaieva N., Kozachenko L., Nedbaylo I., Nesterchuk I. Digitization of accounting in the management of business processes of enterprises of the agro-industrial complex. *Ukrainian Black Sea region agrarian science*. 2022. Vol. 26, no. 1. URL: [https://doi.org/10.56407/2313-092x/2022-26\(1\)-8](https://doi.org/10.56407/2313-092x/2022-26(1)-8). 2. Bexxolli A., Potryvaieva N., Dovgal O., Kuzoma V., Pavliuk S. Innovation in Ukrainian agriculture to mitigate the impact of invasion. *International Journal of Environmental Studies*. URL: <https://doi.org/10.1080/00207233.2022.2160080>. 3. KashFlow - accounting software, bookkeeping & payroll. IRIS KashFlow. URL: <https://www.kashflow.com>. 4. Easy-to-use accounting software for UK small businesses. FreeAgent. URL: <https://www.freeagent.com>. 5. Хмара для бухгалтерії в ЄС та Україні | gigacloud. GigaCloud: Хмарні Технології та Хмарний Сервіс для Бізнесу. URL: <https://gigacloud.ua/offer/cloud-for-accounting-programs>. 6. Коростіль М.І., Лагун І.І. Аналіз ефективності використання технології гра для автоматизації процесів в системах інтернету речей. *Scientific Bulletin of UNFU*. 2023. Вип. 33(4). С. 95-101. URL: <https://doi.org/10.36930/40330414>. 7. Potryvaieva N., Palieiev A. Accounting outsourcing as a modern effective tool of enterprise management. *Ukrainian black sea region agrarian science*. 2023. Vol. 27, no. 3. P. 18–30. URL: <https://doi.org/10.56407/bs.agrarian/3.2023.18>. 8. Dautner M. ERP accounting systems: a comprehensive overview. *Food & Beverage ERP*. URL: <https://www.inecta.com/blog/erp-accounting-systems-a-comprehensive-overview>. 9. Trends & benefits of cloud accounting | blog | cobble. Cobble Chartered Accountants. URL: <https://cobbleaccountants.co.uk/post/the-future-of-cloud-accounting-trends-and-benefits/>. 10. e-Estonia: The Digital Society. URL: <https://e-estonia.com>. 11. What is the best accounting software for Australian small businesses in 2024?. Value Adders. URL: <https://valueadders.com.au/2024/03/what-is-the-best-accounting-software-for-australian-small-businesses>.